

ВРЪЩАТ БОГАТСТВОТА ОБРАТНО В РОДИНАТА

Рекордните приходи на големите аукционни къщи в Азия до голяма степен се дължат на патриотично настроените китайски богаташи и организации, които изкупуват древните колекции на Изтока и ги връщат обратно в родината си. Тези купувачи най-често идват от Китай.

В една такава колекция са пишно украсените дрехи, които някога били носени от императорите от династията Цин, последните владетели, управлявали Китай. Днес те могат да бъдат разгледани от всеки гражданин и посетител на Хонконг, тъй като са част от колекцията на китайски бизнесмен. Той се сдобил с тях, като участвал в търгове, по-голямата част от които били проведени в чужбина. Въпреки че те не са собственост на държавата, китайският колекционер е щастлив, че богатствата му най-после са се завърнали в родината си. „Тези антики по принцип принадлежат на Китай. Ето защо е недопустимо и срамно предметите да се пазят в чужбина. По тази причина ще се опитам да върна колкото се може повече от тях“, заяви пред репортери хонконгският бизнесмен.

Калиграфия на една от китайските императрици и императорски едикт, написан върху древен свитък, са една малка част от безценното богатство на милионера, който прекарал над 25 години от живота си и изхарчил милиони щатски долари, за да събере колекцията си. Той обаче не е единственият щедър патриот, който харчи милиони за древните предмети от китайската история. Напоследък мнозина милионери от Азия започнаха активно участие в търгове, предлагащи на клиентите си древни богатства от Изтока. Неотдавна една от най-скъпите придобивки на „Кристис“ - статуята на четирите жерава, бе продадена за 16.7 млн. долара, съобщи БГНЕС.

Емфието е вид лютив тютюн, който при смъркане доставя бърз никотинов удар. Обикновено това са много ситно смлени тютюневи листа. Произхожда от Америка и е широко използвано в Европа през 17. век. Италианските и френските мисионери дошли в Китай в края на 16. век, носейки емфието в кутии или кожени кесии. Понеже в тях то овлажнявало и се съсипвало, императорските занаятчии по времето на династията Чинг (1644-1911), започнали да го сипват в малките шишенца, които били използвани за съхранение на традиционни китайски медицински хапчета. Постепенно били създадени специални красиво изрисувани бутилки. Интересът на богати китайци и чужденци към тези шишенца ги превръща след това в голям хит в антикварната индустрия.

В самото начало на 17. век западниците вече станали запалени колекционери на китайски бутилчици за емфие поради факта, че те били малки, лесно преносими и били изцяло направени.

Въпреки че смъркането на емфие вече повече от 200 години не е много популярен навик, колекционери на китайските шишенца винаги се намират. Миналата година аукционната къща „Бонамс“ в Хонконг продаде една много известна колекция на бутилки за емфие, цената на която раздвижи антикварната индустрия. Когато удари чукчето на последното наддаване, стана ясно, че за 155 бутилчици ще бъдат платени близо 6,9 милиона щатски долара. Някои от редките екземпляри достигнаха цени, четирикратно надвишаващи очакваните.

Хей Джоаню, председател на Обществото на колекционерите на китайски бутилки за емфие, твърди, че тези уникални съдинки вече са извоювали своето място в китайската култура. „Всички тези неща от емфил и стъкло привличат вниманието на международните колекционери“.

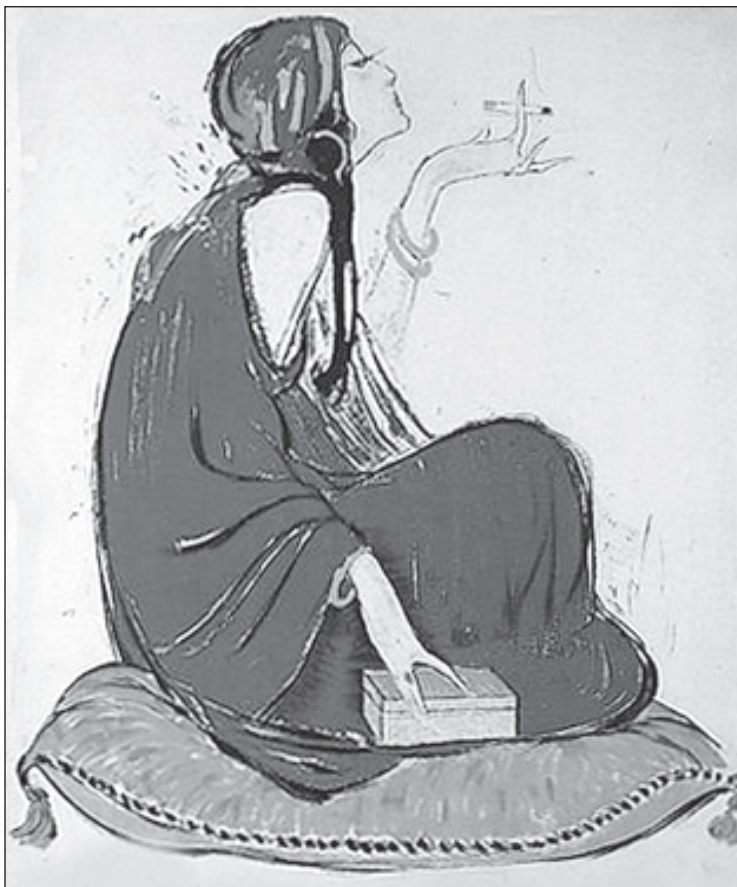
Британският колекционер Хъг Мос казва, че се е влюбил в тези малки шишенца от пръв поглед. „За пръв път открих изкусната форма, когато работех в антикварния магазин на баща ми в Лондон и видях един малък кабинет, пълен с бутилчици за емфие. Аз бях обзет от тях моментално“ казва Мос, който търси

ТЪРСЯТ СЕ КРАСИВИ ПРЕДМЕТИ НА ИЗЯЩНОТО ИЗКУСТВО И ЗАНАЯТА

такива артефакти повече от 50 години и е един от изтъкнатите колекционери в индустрията. Той е направил сайт в интернет, за да обменя последните новини и информация за търгове на китайски бутилчици за емфие и иска да сподели тази своя страст както към древните, така и към модерните произведения на китайското занаятчийско майсторство.

Мос не е единственият пример за това, как чужденците са заинтригувани по

Сан Франциско, Париж, Берлин и Лондон са били центрове на колекционерите на китайски бутилчици за емфие, казва той. Дори днес, когато китайският аукционен пазар се развива толкова бързо, бутилчиците за емфие все още категория, която остава до известна степен пренебрегната. Голям феномен е, че тези бутилчици са направени от китайски художници. Те срещат голямо признание на европейските и американските пазари“.

тази китайска антика. През 1968 г. Едуард Коат О'Дел, американски колекционер, основава първото Общество на китайски шишенца за емфие. Това е първата структура, която започва да събира и разпространява научни сведения относно тези бутилки. По-късно организацията прераства в Международна общност на колекционерите на китайски бутилки за емфие.

Берти Х. Форд, избран чрез гласуване президент на общността, казва, че миниатюрният размер на тези предмети ги прави толкова специални. „Тези творби са малки и са един микрокосмос на китайското изкуство. Хората, които обичат китайското изкуство, копнеят да притежават малки предмети, които носят в себе си елементи от цялото китайско изкуство“, казва Форд, която вярва, че интересът към шишенцата тепърва ще нараства.

Хей също е съгласен, че малките бутилчици ще бъдат все повече търсени. „Преди 21. век, Ню Йорк,

тел на Бонамс - Организацията за китайска керамика и произведения на изкуството в Хонконг.

„Китайските колекционери желаят да върнат обратно в Китай тези произведения на изкуството и с техния голям потенциал те ще бъдат виждани по-често на предстоящите търгове“, казва Кинг. Според него китайските колекционери са склонни да правят по-големи наддавания за бутилчици за емфие в сравнение с чуждестранните колекционери. На споменатия вече търг в Бонамс 52% от средствата са платени от китайските колекционери, които са закупили само 20% от артикулите, разиграни на търга.

Мос също отбелязва, че се появяват колекционери, които не искат да чакат, за да вземат участие в търговете, а са готови да поръчат бутилчици с по-високо качество, за които да платят по-голяма цена. Именно това е сериозна промяна в пазара на емфие бутилчиците. „Китайските колекционери са много активни и наддават за традиционни произведения на изкуството през последните години. Големите, обемисти и скъпи вази и мебели не предизвикват такъв интерес. Малките и достъпни произведения на изкуството като бутилчиците за емфие стават любими предмети. Цените на тези изящни и уникални бутилчици за емфие растат. Със сигурност Китай отново ще стане център на търговете и колекционерите на тези произведения на изкуството“, казва Кинг.

